



## Hyvinvointialueiden tilannekuva ja THL rooli

Anu Niemi,  
palvelujärjestelmäjohtaja

Terveyden ja  
hyvinvoinnin laitos

19.3.2024





# Strategiamme

Päivitetty 2/2024

# Visiomme **Jotta me kaikki voisimme hyvin**



## Missiomme

**Puolustamme hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta muuttuvassa yhteiskunnassa.**

## Arvomme

**Yhdessä kumppaniemme kanssa saamme aikaan merkittävän muutoksen.**

## Vastuullisesti rohkea

Osaamme.  
Kokeilemme.  
Uudistamme.

## Inhimillinen vuorovaikuttaja

Arvostamme.  
Kuulemme.  
Keskustelemme.

## Yhdenvertaisuuden suunnannäyttävä

Osallistamme.  
Kannustamme.  
Haastamme.

## Strategiset tavoitteemme

**Hyvinvoiva väestö** Tarjoamme kestäviä ratkaisuja terveyttä ja hyvinvointia edistävien päätösten ja valintojen toteuttamiseen.

**Yhdenvertaiset palvelut** Painotamme hyvinvointialueiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja siksi uudistamme rohkeasti rooliamme.

**Turvallinen yhteiskunta** Vahvistamme yhteiskunnan kykyä ylläpitää arjen turvaa ja kohdata kriisejä.

**Laadukas tieto** Arvioimme ja uudistamme tietotoimintaamme sekä parannamme kansallista sote-tiedonhallintaa

**Vaikuttava TKI-toiminta** Kohdistamme TKI-toimintamme väestön hyvinvointiin merkittävästi vaikuttaviin ilmiöihin.

**Ennakoiva ja oppiva THL** Vahvistamme ennakointi-kykyämme, osaamistamme ja toimintamme kestävyyttä.



# Strategiamme muutosajurit

## 1. Kyvykkäät hyvinvointialueet

Hyvinvointialueet ovat osaavia ja kyvykkäitä. THL:n tulee uudistaa tarjoamaansa tukea ja tietoa SOTE-palvelujärjestelmän kehittämiseksi.

## 4. Kiristynvä geopoliittinen tilanne

Kansallinen ja kansainvälinen toimintaympäristö on muuttunut arvaamattomaksi ja luo THL:lle uusia valmiuden ja varautumisen tarpeita.

## 2. Ikääntyvä ja monimuotoistuva Suomi

Väestön ikääntyminen ja heterogeenisyys tarkoittavat THL:lle jatkuvasti muuttuvaa toimintaympäristöä, joka edellyttää erilaisten palvelutarpeiden huomiointia.

## 5. Tietojohtaminen ja uudet teknologiat

Tietojohtaminen edellyttää THL:lta uusia tietotuotteita, uudenlaista tiedonhallintaa sekä tiedonhallinnan kansallista johtamista. Uudet teknologiat mahdollistavat parempia THL:n ratkaisuja.

## 3. Planetaarinen terveys ja hyvinvointi

Ihmisen ja ympäristön keskinäisriippuvaisuuden ymmärtäminen läpileikkaa ja kytkee yhteen kaiken THL:n toiminnan.

## 6. Legitimiteetin ja viranomaisten haastaminen

Tutkimustiedon ja viranomais-toiminnan kyseenalaistaminen yhteiskunnassa haastaa THL:n vaikuttavuutta.





THL:n hyvinvointialueiden strategisen johdon  
tapaamiset erityisteemana tiedolla johtaminen ja  
vertaiskehittäminen

# Yleistilanne hyvinvointialueilta

- ”Sirpalemaakuntien” haasteet ovat erilaisia kuin jo aiemmin integroituneiden alueiden
- Tietojärjestelmien yhtenäistämistä valmistellaan, mutta osalla alueista menee vuosia ennen kuin ovat yhtenäisten tietojärjestelmien piirissä
- Rahoituksen riittävyys mietityttää - samoin rahoituksen taustalla oleva tietopohja
- Hyvinvointialueilla on kova halu varmistaa, että kansalliselle tasolle kertyvä tieto vastaa todellisuutta

# Tuntoja hyvinvointialuekierrokselta 9/2023–3/2024

- Perusterveydenhuollon hoitopääsyn seurannan tietopohja on tärkeä kaikille alueille
  - ”alueelliset” versus kansalliset tiedot
  - Panostetaan kiivaasti tietopohjan laadun parantamiseen
  - Asiakas – ja potilastietojärjestelmien kilpailutusprosessit menossa
- Digitaalisia ratkaisujen kehittämiseen panostetaan kaikkialla
- Digitaalisten palveluiden vaikuttavuustutkimusta kaivataan kiivaasti
- Uudistuvien työprosessien kirjaaminen ja tilastointi keskusteluttaa



# Odotuksia THL:n suuntaan

- Palvelujärjestelmätutkimusta /sote-uudistuksen vaikutusten tutkimusta /vaikuttavuustutkimusta tarvitaan kiivaasti
  - Digitaalisten palvelumuotojen vaikuttavuus vs. perinteiset palvelut
  - Organisaatiolähtöisestä ( ”Palvelulähtöisestä” ) tutkimuksesta kohti asiakas /ilmiölähtöistä tutkimusta
- Hyvinvointialueet janoavat tietoa siitä, miten hyvinvointialue pärjää suhteessa muihin
- Henkilöstöpula on todellisuutta – miten olemassa oleva resurssi olisi viisainta jakaa/tasata/hyödyntää? ( = tutkimusaihe )



# THL:n rooli saatavuuden ja saavutettavuuden tuki

- Palvelureformi
  - Kestävän kasvun ohjelma on työväline palvelureformin toteutukseen
  - Viimeistelyn alla oleva sosiaali- ja terveydenhuollon tietojohdamisen kokonaisuus 2024-2026
- Digitaalisten palveluiden vaikuttavuustutkimus
- Tietopohjan laadun yhteiskehittäminen eri muodoissaan
- THL vuosittaiset asiantuntija-arviot osana hyvinvointialueiden ohjausta-sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki 30§
  - **”Asiantuntija-arvioissa tarkastellaan** väestön hyvinvoinnin ja terveyden tilaa väestöryhmittäin, sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeen, **saatavuuden, laadun, vaikuttavuuden ja yhdenvertaisuuden toteutunutta ja arvioitua tulevaa kehitystä, asiakkaiden palvelujen yhteensovittamisen toteutumista**, sosiaali- ja terveydenhuollon investointien tarvetta ja vaikutuksia sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia, niiden kehitystä ja tuottavuutta”



# Palvelureformi - THL mukana monin eri tavoin



## Vaikuttavat sosiaali- ja terveyspalvelut

### Kansallisen palvelureformin tavoitteet

Ennaltaehkäisyn  
vahvistuminen

Integraation,  
saatavuuden ja  
jatkuvuuden  
vahvistuminen

Palvelujärjestelmän  
selkeytyminen

Vaikuttavuuden ja  
kustannus-  
vaikuttavuuden  
lisääntyminen

Varautumisen ja  
häiriötilanteiden  
hoidon  
vahvistuminen

Lainsäädäntöhankkeet

Reformia toimeenpaneavat ohjelmat ja hankkeet

Hyvinvointialueiden ohjausjärjestelmän uudistaminen



Kysymyksiä?